

Kluizenaars stonden in hoog aanzien bij de bevolking. Behalve in de zielzorg waren ze ook actief bij het verzorgen van besmettelijke zieken. Hun celibataire leven in afzondering, maar wel gehuisvest te midden van de maatschappij, maakte hen tot een heel bijzondere klasse. Er werd veel beroep gedaan op hun zorg want de ene epidemie was nog niet voorbij of de volgende diende zich weer aan.

Net zoals bij de St. Antoniuskapel in Rosveld het geval was, bevond zich ook bij de St. Rochuskapel te Budschop een zogenaamde kluis. In 1697 kreeg een zekere Laurens Laurensen toestemming van de bisschop van Roermond om zich als kluizenaar bij die kapel te vestigen en zowel de zielzorg als de ziekenzorg op zich te nemen. De kapel was gesticht in het jaar 1644, naar verluid vanwege een besmettelijke pestziekte die in dat jaar had huisgehouden in Nederweert. Verdere gegevens daarover ontbreken helaas. St. Rochus geldt als een van de zes zogenaamde 'pestheiligen'. De kapel van Budschop was een officieuze hulpkerk van de St. Lambertuskerk. Ook als er een besmettelijke ziekte was, werd een draagbaar altaar uit de grote kerk naar de kapel op Budschop gebracht. Daar werden dan heilige missen opgedragen voor degenen die kwamen bidden om genezing.

Budschop was in die tijd een belangrijke bedevaartsplaats in de regio. In de kapel van Budschop werd behalve St. Rochus ook de relikwie van het Heilig Kruis vereerd. Dat had een dusdanige grote aantrekkingskracht tot bedevaartgangers uit verre omstreken, dat de pastoor zich genoopt voelde om in te grijpen. Hij zag in de St. Rochuskapel een grote religieuze en ook economische concu-

rent want de bedevaartgangers gingen liever naar Budschop dan naar zijn parochiekerk. Daar was een simpele oplossing voor. In 1731 werd de relikwie onder begeleiding van de bisschop van Roermond, pastoor en de twee schutterijen plechtig van de kapel overgebracht naar de St. Lambertuskerk.

Voor de kapel was die aderlating blijkbaar geen probleem, want de aantrekkingskracht op bedevaartgangers tijdens epidemieën bleef onverminderd en ziektes gingen en kwamen. Van heinde en verre kwamen ze er op af, de zieken en zij die ervoor gevrijwaard wilden blijven. Toen in 1857 in Weert een cholera-epidemie heerste, kwamen de Weertenaren volgens berichten uit die tijd in groten getale naar de kapel van Budschop. Met z'n honderden stonden ze daar buiten de kapel *'troepsgewijze luide gebeden stortend'*. De deken van Weert had een wat dubbel gevoel bij deze hagenpreken. Hij vond het op zich prima dat er in Budschop zo hard gebeden werd, zolang het maar geen te grote concurrentie voor de gebedsdiensten zou vormen.

De oude kapel raakte in verval en werd ook veel te klein om de bedevaartgangers een plek te bieden. In 1894 werd in neoromaanse stijl een nieuwe kapel gebouwd. In de voorgevel werd een gedenksteen met

chronogram aangebracht. Die droeg als tekst: *'Zalige Rochus, bewaar Nederweert evenals voorheen van alle besmettelijke ziekten, 1894'*. De vergrote kapel gaf een grote impuls aan de verering en sindsdien spreken lokale en regionale krantenberichten over jaarlijks enkele duizenden bedevaartgangers. Met als hoogtepunt (of dieptepunt...) de epidemie van 1918.

Het 18e eeuwse beeld van St. Rochus, uit de afgebroken kapel. (Foto: Antoine Jacobs).